

På rätt plats vid fel tidpunkt?

En teoriprovande fallstudie av misslyckandet av Kofi Annans
fredsplan i Syrien

Abstract

Kofi Annans six-point peace plan in 2012 was thought to resolve the ongoing conflict in Syria, which at that time was on the verge of civil war. Initially the outcome of the peace plan was thought to be positive, only to result in an escalation of military violence leaving Kofi Annan and his peace plan departing Syria without a successful outcome. How can this failure be explained? Using William I Zartmans Ripeness Theory as our theoretical foundation, this case study aims to answer the question: How applicable is Ripeness Theory when explaining the failure of Kofi Annan peace plan in Syria? Ripeness Theory has had its advocates and its opponents, and by testing the theory on a critical case like Kofi Annans peace plan, we came to the conclusion that the premises for Ripeness Theory can be revised and adapted to the multilateral reality of contemporary conflicts. We came to this conclusion using a deductive method, allowing us to test our theory on empirical material, in order to let our theory, lead the way in our work.

Key words: Ripeness Theory, Zartman, Kofi Annan, Syria, mediation, peace plan

Antal ord: 9740

Förkortningar

FSA	Free Syrian Army
MEO	Mutual Enticing Opportunity
MHS	Mutual Hurting Stalemate
RM	Ripe Moment
RT	Ripeness Theory
SNC	Syrian National Council
UNSMIS	United Nations Supervision Mission in Syria
WO	Way Out
YPG	Folkets Försvarsheter

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning.....	1
1.2	Avgränsning	2
1.3	Tidigare forskning	3
1.4	Disposition	6
2	Metod och material	7
2.1	Validitet och reliabilitet.....	7
2.2	Val av fall	8
2.3	Material och källkritik	9
2.4	Teoriprovande fallstudie	9
3	Teoretiskt ramverk	11
3.1	Ripeness Theory	11
3.1.1	Mutual Hurting Stalemate	13
3.1.2	Way Out	14
3.1.3	Mutual Enticing Opportunity	14
3.2	Kritik	15
3.3	Operationalisering	16
4	Ripeness i Syrien	19
4.1	MHS	19
4.1.1	Materiella förutsättningar	19
4.1.2	Identitetsfrågan.....	20
4.2	WO	22
4.2.1	FN:s mandat	22
4.2.2	Engagemang i fredsplanen	24
4.3	MEO	25
4.3.1	Parternas målbild och sexpunktsplanen	25
5	Slutsats	29
5.1	Förslag på framtida forskning	32
6	Referenslista	33

1 Inledning

Inbördeskriget i Syrien har sedan sitt utbrott varit en brännande punkt för internationella organ och medlare. År 2012 fick FN:s f.d. generalsekreterare Kofi Annan uppdraget att för FN:s räkning medla i konflikten, men misslyckades med uppgiften att genom förhandling stoppa eskaleringen av de väpnade striderna. Misslyckandet av Kofi Annans fredsplan påkallar ett bekant men komplext problem för forskningen att ta ställning till - vilken/vilka är de avgörande aspekterna för att förhandlingar ska lyckas? Den samtida forskningen kring konfliktlösning är delad i frågan om vad som utgör den avgörande skillnaden för en lyckad eller misslyckad fredsförhandling. För den ena skolan är innehållet, det som framförs i förhandlingen det relevanta att studera och söka förklara. För den andra skolan är omständigheterna, tillfället för förhandling det avgörande fenomenet. Den senare innefattar William I. Zartmans Ripeness Theory och principen om konflikters mogenhet för förhandling, som sedan sin introduktion på 80-talet åtnjutit både stöd och kritik som etablerad utgångspunkt för analys av konflikter. Teorins ambivalenta ställning inom forskningsområdet har väckt vårt intresse att testa teorins faktiska tillämplighet på verkligheten. Den till synes olösliga krigssituationen i Syrien ställer krav på forskningen att ständigt göra nya analyser för att kunna förklara och förhindra liknande fall.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med vår uppsats är att undersöka hur forskningen kring konflikters mogenhet kan förklara misslyckandet av fredsförhandlingar i krig. Inom denna forskningsgren är Zartmans Ripeness Theory tongivande som förklaringsmodell till varför förhandlingar uppstår eller inte i en konflikt. Vi har därför valt att inrikta oss på denna teori för att undersöka i vilken utsträckning den är tillämpbar på misslyckandet av Kofi Annans fredsplan i Syrien.

En bärande premiss för Ripeness Theory är synen på aktörer som rationellt agerande. Det rationella synsättet kommer således att prägla uppsatsens analys och slutsatser. Ripeness Theory är en teori med generaliserande ambitioner, således kommer även vi att beskriva våra resultat på ett generaliserande sätt.

Uppsatsens *frågeställning* är följande:

- Hur tillämpbar är Ripeness Theory för att förklara misslyckandet av Kofi Annans fredsplan i Syrien?

1.2 Avgränsning

För att kunna besvara vår frågeställning kommer vi att avgränsa oss i en del avseenden, detta för att kunna rama in konflikten och fenomenet vi undersöker. Vi kommer att behandla Syrienkriget som ett isolerat fall och avgränsa oss till händelseförloppet inom Syriens gränser.

För att isolera fenomenet i tid kommer vi att utgå från 2011 då demonstrationerna och den Arabiska våren utbröt i Syrien, och analysera tidsperioden fram tills dess att Kofi Annans avgick från sitt uppdrag. Under denna period hoppas vi kunna rama in konfliktens huvudsakliga faktorer men begränsa oss till det som är relevant för vår frågeställning.

Aktörer vi kommer att använda oss av är Baathregimen ledd av Bashar al-Assad, där till associerar vi även de grupper som stödde regimen. Oppositionen kommer att generaliseras i tre olika delar; Syrian National Council (SNC) med Free Syrian Army (FSA) som det icke jihadistiska motståndet; de islamistiska grupperna; och den kurdiska YPG-milisen (Lund 2014 s. 307, 394). För att fånga upp parternas subjektiva uppfattning av sig själva kommer vi att ha en kortare historisk förklaring till eventuella motsättningar hos olika parter i konflikten.

1.3 Tidigare forskning

Forskningen kring möjligheten för förhandling i konflikter har sin grund i en *kostnads-nyttoanalys* av parternas agerande. Ursprungligen en ekonomisk teori, har denna analys krediterats till Jules Dupuit (1995) som visade att en ökad kostnad på en vara ökar den konsumerande marginalnyttan. Den minskade betalningsviljan är därmed kausalt samvarierande med minskad kostnad. Tillämpad på konfliktforskning har Bruce Bueno De Mesquita (1980) visat på hur kostnads-nyttoanalys kan förklara hur konflikt uppstår när nyttan av att initiera en konflikt anses överstiga kostnaderna. Denna forskningsgren utgår ifrån *public choice of rationality*, innebärande att beslutsfattare agerar utefter att maximera den förväntade nyttan av sina egna preferenser (Arrow 1963; Olson 1965; Sen 1970). Donald Wittman (1979) för med sin analys av hur konflikter kan avslutas fram hur kostnads-nyttoanalysen kan förklara parternas *public choice of negotiation* där en reducering av konflikten kan medföra en minskad vilja att avsluta konflikten. Hypotesen är att en reducering av konflikten kan medföra att parterna betraktar ett minskat engagemang som endast marginellt negativt inverkan samtidigt som kostnaderna reduceras. Nyttan av en fortsatt konflikt ökar därmed, vilket kan motivera en mer utdragen konflikt.

I kontrast till *rational choice* anser Emanuel Adler (1997) att teorins grundantaganden om parternas agerande egentligen beror på sociala konstruktioner, snarare än en nytto-analytisk rationalism. Donald P. Green och Ian Shapiro (1994) söker att påvisa detta genom att förklara att den rationella förklaringsmodellen ständigt måste omarbetas post hoc för att kunna tillämpas på en verklighet i vilken den inte kan förklara teoretiska anomalier i parternas beteende. Dessa kritiska påståenden opponerar sig Stephen Quackenbush (2004) mot som ett missförstånd av rationalitet som enbart influerade på enskilda aktörer. Även strukturella institutioner kan agera rationellt och således påverka det kollektiva agerandet. Trots kritiken kvarstår *rational choice* som en dominerande premiss för internationell politik och konfliktforskning, vilket tyder på att teorierna som utvecklats från den fortfarande åtnjuter stort stöd.

Genom sin *Prospektteori* har psykologen Daniel Kahneman tillsammans med Amos Tversky (1979) sökt att förklara den beteendekonomiska grunden för beslutsfattare som står inför riskfyllda val. I empirisk forskning med utgångspunkten i *rational choice* och nytto-maximering har tre karaktärsdrag hos beslutsfattare kunnat urskiljas:

1. *Beroendet av referenspunkter* – Inför ett val gör människor relativa och inte absoluta jämförelser. Utgångsläget avgör därför huruvida förändringen upplevs ge stor eller lite nytta. Exempelvis kan de första 100 döda i en konflikt upplevas som en större förlust än 1000 nya döda när konflikten väl har eskalerat till ett fullskaligt krig.
2. *Känsligheten är avtagande* – Inför ett val upplevs samma absoluta förändring som en mindre förlust i takt med att den totala vinsten/förlusten ökar. Exempelvis kan dödsantalet från 900-1000 st i en konflikt upplevas som en mindre förlust än dödsantalet från 0-100 st.
3. *Aversion mot förluster* – Inför ett val ogillas förluster mer än vad vinster uppskattas. Förhållandet dessa två emellan är därmed assymetriskt. Exempelvis kan en liten vinst för den ena parten i en konflikt upplevas som en stor förlust för den andra parten.

Kahnemans och Tverskys tre slutsatser medför att s.k. sunk costs (irreversibla kostnader) för parter i konflikt kan sporra parterna till fortsatt investering i konflikten. Ett fortsatt engagemang bedöms då som relativt mindre kostsamt i jämförelse, mindre känsligt och förlustaversion gör risken för höga kostnader mindre betydelsefull än ett potentiellt nederlag. Dessa faktorer betraktar Zartman (2000, s. 229) som den psykologiska grunden för varför konflikter kan fastna i kostsamma dödlägen. Steven J. Brams definierar detta *spelteoretiskt* som en övergång från Prisoners Game Dilemma till Chicken Game Dilemma (Brams 1985). När parter hamnar i ett kostsamt dödläge menar Zartman (2000, s. 229) att insikten om dödlägets minussumme-utfall och viljan att undvika nollsumme-utfallet gör att parterna är mer benägna att utforska plussumme-utfallen d.v.s. en eventuell förhandling.

De centrala hörnstenarna i den rationalistiska synen på fredsförhandlingar och parter agerande – kostnads-nyttoanalys; public choice of negotiation; prospect theory; spelteori – är antaganden som varit bärande för Zartmans *Ripeness Theory* (RT). Först nämnd i boken *Ripe for resolution: Conflict and Intervention in Africa* (1985), i vilken teorin om MHS utvecklades med data från lokala konflikter i Afrika. RT kunde i dessa fall tillämpas för att förklara varför fredsförhandlingar hade misslyckats och teorin etablerades som en förklaringsmodell inom freds- och förhandlingsforskningen. Sen sin introduktion har Zartman utvecklat teorin och presenterade i texten *Ripeness:*

The Hurting Stalemate and Beyond (2000) en fullständig översikt över RT i vilken han redogör för de centrala begreppen MHS, WO och MEO.

Zartmans Ripeness Theory har lett till ytterligare teorier som bygger på en förlängning eller revision av teorins grundantaganden. En sådan teori är Readiness Theory, utvecklad av Dean G. Pruitt (1997, 2015), som accepterar RT men menar att teorin inte har förmågan att förklara händelseförlopp efter att ripeness för förhandling nåtts. Pruitt har genom att tillföra begreppen ”motivation” och ”optimism” ämnat skapa en teori för att analysera parternas vilja att nå ett lyckat utfall i fredsförhandlingar. Motivation kan här ses som en förlängning av Zartmans *Mutual Hurting Stalemate* (MHS) och optimism är en form av utveckling av *Mutual Enticing Opportunity* (MEO) (Pruitt 2015, s. 10).

En liknande utveckling av RT är Negotiation Readiness av Bertham Spector (2002). Denna teori är inte en förlängning av Readiness Theory utan syftar till att kunna förklara parternas vilja att inleda fredsförhandlingar utifrån två nya begrepp, ”willingness” och ”capacity”. Spector menar att dessa två komponenter är lika betydande för om en part kommer att ingå i fredsförhandlingar eller inte, grundat på militära förutsättningar. Om parter upplever att de saknar tillräcklig militär kapacitet kommer de välja att avstå från förhandlingar på grund av rädslan att interaktionen ska bli exploaterande, och att det i dessa tillstånd inte spelar någon roll om ripeness i konflikten har uppnåtts eller ej (Spector 1997, s. 80). Viljan att förhandla i samband med den egna militära kapaciteten kommer att vara det som i slutändan leder parter in i stadiet där de är redo att samarbeta (Spector 1997, s.88).

Pruitt har ytterligare en teori som är en generaliserande modifikation av Ripeness och Readiness, och den baseras på kritiken av att RT endast kan analysera bilaterala konflikter. Pruitt menar att det i multilaterala konflikter finns parter på samma sida av ett spektra, som trots olikheter kan skapa en central koalition där samarbete kan främja en lösning på ett gemensamt problem. Detta kan i sin tur leda till att koalitionen kommer att välja att inleda fredsförhandlingar då man som enskild part i en koalition upplever ett lugn och stöd (Pruitt 2007, s. 1532).

1.4 Disposition

Studien kommer efter detta inledande kapitel att behandla val av metod och empiriskt material samt motivering till varför vi valt att utgå från vår valda teori Ripeness Theory. Vidare, i det tredje kapitlet kommer vi att presentera teorin och dess centrala beståndsdelar, samt redogöra för den kritik som riktas mot teorin. Det fjärde kapitlet kommer att analysera Kofi Annans fredsplan utifrån teorin för att pröva dess faktiska tillämplighet. Slutligen följer en sammanfattande slutsats i vilken vi kopplar teorins beståndsdelar med vårt fall för att svara på frågeställningen och ge förslag på framtida forskning.

2 Metod och material

2.1 Validitet och reliabilitet

Vi har valt att göra en teoriprövande fallstudie på Kofi Annans fredsplan, för att pröva Zartmans Ripeness Theory. Arbetet kommer att utformas utefter en deduktiv ansats då vi vill låta teorin styra vårt arbete för att skapa en så tydlig struktur som möjligt. Genom att använda oss av tydliga operationaliseringar och återkoppla till dessa hoppas vi kunna förtydliga vårt tillvägagångssätt under arbetet för att förenkla för läsaren att följa vårt arbete. Vi tror att detta tydliga arbetssätt kommer att stärka arbetets reliabilitet (Yin 2014, s. 38).

Ytterligare, för att styrka den interna validiteten (Yin 2014, s. 36), måste vi kunna visa på att de centrala begrepp och antydanden vi gör, faktiskt mäts såsom teorin antyder. Även här ger våra tydliga operationaliseringar en god förutsättning för detta, då vi valt att utgå från hur forskare tidigare gjort, men även utvecklat dem för att kunna få fram mer konkreta och handfasta operationaliseringar, som sedan utgjort grunden för indelningen i vår analys.

Vår ambition är att finna brister eller svagheter hos teorin som kan komma att bli generellt applicerbara på andra konflikter och på så sätt vara av inomvetenskaplig relevans och även styrka den externa validiteten (Esaiasson m.fl. 2017 s. 32, 36). Genom att kombinera den interna och externa validiteten med reliabiliteten stärker det sammantaget resultatvaliditeten, det vill säga att vi slutligen mäter det vi säger att vi ska och att den problemformulering vi valt kan besvaras utefter den empiriska och teoretiska grund vi lagt (Esaiasson m.fl. 2017, s. 64).

2.2 Val av fall

I urvalet för analysen har vi ämnat att välja fall som på ett adekvat sätt kan koppla samman det teoretiska ramverket med operationaliseringen. De fall som kommer analyseras är därför specifikt valda för att kunna pröva tillämpligheten av Ripeness Theory och dess teoretiska beståndsdelar.

För att kunna beskriva den objektiva bilden av huruvida ett dödläge rådde i Syrien har vi valt *materiella omständigheter* som fall. Detta då antal döda, militära offensiver och territoriella övertagande tydligt representerar en objektiv bild av kapacitet, förlust och förmåga.

För att kunna beskriva den subjektiva bilden av huruvida ett dödläge rådde i Syrien har vi valt *identitetsfrågan* som fall. Genom att redogöra för de olika grupperna, deras identitet och målsättningar kan vi uttyda hur dessa inverkat på vederbörandes uppfattning om dödläget.

För att kunna beskriva i vilken utsträckning Kofi Annans fredsplan utgjorde en utväg för parterna från ytterligare konflikt har vi valt *FN:s mandat* som fall. En undersökning av befogenhet, internationell uppslutning och kompetens kan då representera en bild av fredsplanens förmåga att handla.

För att kunna beskriva huruvida parterna uppfattade Kofi Annans fredsplan som en utväg från konflikten har vi valt *parternas engagemang i fredsplanen* som fall. På vilket sätt parterna deltog och förhöll sig till fredsplanen kan då indikera vilken uppfattning om fredsplanens verkan som rådde från respektive sida.

För att kunna beskriva huruvida Kofi Annans fredsplan hade möjligheten att tillgodose ömsesidiga intressen har vi valt *parternas målbild och sexpunktsplanen* som fall. I en jämförelse av fredsplanens innehåll och respektive parts målsättningar med konflikten kan möjligheten för fredsplanen att inleda en för parterna intressant förhandlingsprocess då uttydas.

2.3 Material och källkritik

Det material vi använder oss av kan delas upp i två block. Det första blocket består främst av källor som rör vår uppsats teoretiska grund, där vi med utgångspunkt i William I Zartmans teori om ripeness, använder oss av material som ligger till grund, eller har sin egen teoretiska grund i Ripeness Theory. Denna del består av sekundärkällor i form av tidigare forskning (Esaiasson m.fl. 2017, s. 297).

Vårt andra block är den del av materialet som beskriver de delar som berör Kofi Annans fredsplan. Detta block består till stor del av primärkällor i form av FN resolutioner och andra officiella dokument. Utöver det är det sekundärkällor i form av återberättelser och tidigare forskningsmaterial som utgör grunden för fredsplanens bakgrund.

Primärkällorna stärker reliabiliteten i arbetet vilket är viktigt i vårt fall då detta är en konflikt där parternas utsagor skiljer sig från varandra. Vi har behövt ha i åtanke under skrivandets gång att all fakta vi tagit del av kan vara beroende av de personer som använts av författarna för att ta reda på ett visst händelseförlopp eller information.

2.4 Teoriprovande fallstudie

Denna fallstudie kommer att pröva hur väl RT kan förklara misslyckandet av Kofi Annans fredsplan. Studien kommer att knyta an till teorin samt pröva denna på ett empiriskt material för att testa teorins hållbarhet i just detta fall. Teorin kommer att prövas med förutsättningen att de kriterier som listas i teorin ska gå att återfinna i empirin, beroende på utfallet kommer teorin att kunna stärkas eller försvagas (Esaiasson m.fl. 2017 s. 41).

För att kunna göra en teoriprovande studie ville vi använda oss av ett kritiskt fall som skulle kunna ställa teorin på sin spets. Vi valde Kofi Annans fredsplan då det var ett ingripande av internationell karaktär för att försöka medla fred i Syrien. Ett ingripande med goda förutsättningar, så som internationellt engagemang och ekonomiska tillgångar men som trots detta misslyckades (Lund 2014, s. 390).

Syrienkrigetets komplexa karaktär med många olika intressegrupper och aktörer finner vi kan vara utmanande för teorin och har därav visat sig vara ett fall som testar teorins användningsområde. Om RT här kan erbjuda en förklaring som stämmer överens med empirin kan detta vara ett viktigt bidrag till framtida fredsförhandlingar, men det kan även leda till att vi finner brister hos teorin vilket leder oss in på om det finns utrymme för teoriutveckling. Vår ambition är inte att göra en teoriutvecklande studie, men om slutsatsen leder till att RT brister i vissa avseenden ämnar vi kunna påvisa på vilka områden det finns utvecklingspotential.

3 Teoretiskt ramverk

3.1 Ripeness Theory

Det finns olika sätt att studera och utöva fredsförhandling, och två av dessa är vida erkända inom den vetenskapliga sfären. Det första lägger vikt i lösningen som läggs fram i fredsförhandlingarna. Att det är innehållet i lösningsförslaget som kommer att vara avgörande för om fred går att uppnå eller inte. Parter kommer att vara villiga att medla om förslagen är tillfredsställande nog för att fullfölja fredsförhandlingen. Det andra ponerar istället på att det är den valda tidpunkten som är den viktigaste förutsättning för att få till lyckade fredsförhandlingar, till denna kategori sällar sig Zartmans Ripeness Theory (Zartman 2000, s. 225).

Ripeness Theory baseras på antagandet att det i varje konflikt finns en tid, eller flera tillfällen, då konflikten befinner sig i ett Ripe Moment (RM) för fredsförhandlingar (Zartman 1985, s. 10). Teorins ambition är att identifiera hur och när detta tillstånd kommer att råda med hjälp av tre centrala beståndsdelar; *Mutual Hurting Stalemate (MHS)*, *Way Out (WO)* och *Mutual Enticing Opportunity (MEO)*. Då det är svårt att identifiera ett RM vid ett visst tillfälle, använder RT dessa tre vitala beståndsdelar som förutsättningar som måste uppfyllas för att en lyckad fredsförhandling ska kunna påbörjas. Teorin menar att ripeness är nödvändigt, men inte tillräckligt för att fredsförhandlingar ska kunna inledas (Zartman 2000, s. 227).

Utöver dessa viktiga beståndsdelar betonar Zartman betydelsen av uppdelningen mellan subjektiva uppfattningar och objektiva omständigheter. De subjektiva uppfattningarna, menar Zartman, är det som ligger till grund för handlingar hos olika grupper. De objektiva omständigheterna ses som underlag som kan stärka eller försvaga en grups subjektiva uppfattning av sig själv eller sin motpart. En uppfattning om att man som part står försvagad gentemot en annan kan stärkas av objektiv fakta, men parter kan även välja att förbise den objektiva informationen då övertygelsen om den egna självbilden eller målet är starkare (Zartman 2000, s.229).

En viktig del som teorin belyser är att det är svårt att förutspå hur parter kommer att uppskatta sin egna ställning vilket gör det svårt att förutspå agerande, men ett generellt antagande som teorin vilar på är att individer agerar rationellt. Därav kan man i teorin alltid anta att de beslut som olika parter gör är utefter ett kostnadsnyttanalyserande perspektiv, där målet är nyttomaximering för den egna gruppen (Arrow 1963).

RT utifrån dessa grundpelare sammanfattas i att parter kommer att uppleva att de har en motpart som lider i samma utsträckning som den egna parten, en så kallad MHS, till följd av att konflikten befinner sig i ett dödläge eller stundar till katastrofala utfall. Det minst kostsamma alternativet bör då visa sig vara en uppfattning av att det finns en WO ur konflikten, innebärande deeskalering och fredsförhandlingar. För att dessa fredsförhandlingar ska fullföljas krävs det dock att parterna upplever att det finns fördelar med ett fortsatt samarbete gentemot att lämna, det vill säga att det finns MEO (Zartman 2000, s. 242). Utveckling av dessa tre beståndsdelar följer nedan.

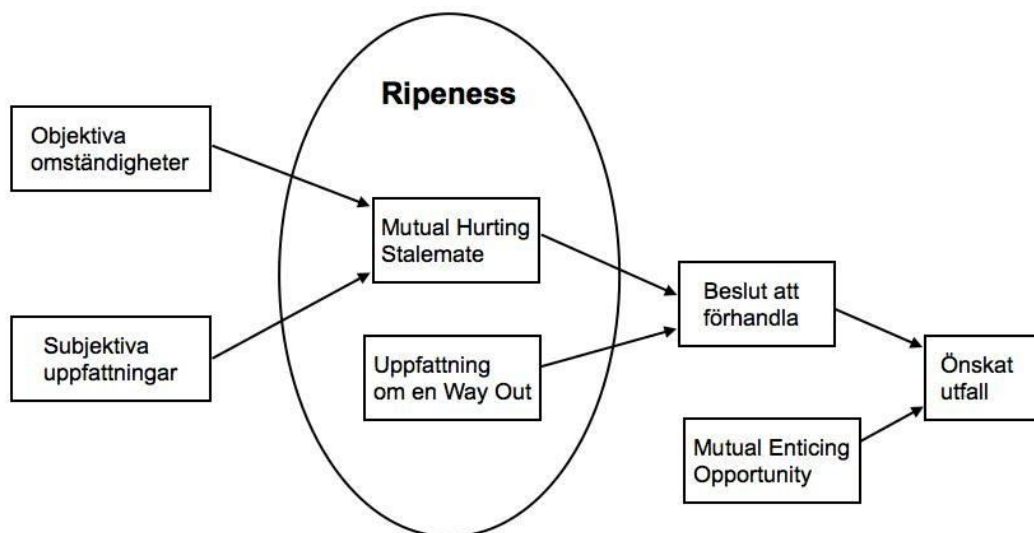

Illustration 1

Ripeness Theory som modell (av uppsatsförfattarna)

3.1.1 Mutual Hurting Stalemate

I situationer då parter i en konflikt upplever att de är låsta i ett dödläge, eller där konflikten stundar till katastrofala utfall, kommer de, enligt teorin, att uppleva Mutual Hurting Stalemate. Detta är ett scenario då båda parterna förlorar på en fortsatt eller upptrappad konflikt och ingen kan se sig att komma som ensam segrare ur konflikten (Zartman 2000, s. 231). Enligt teorin är detta en vital förutsättning för att ripeness i en konflikt ska kunna uppnås.

Som tidigare nämnt delar Zartman upp verkligheten i två slag; subjektiva uppfattningar och objektiva förutsättningar, där det subjektiva utgörs av känslor och gruppers identitetsuppbyggnad, och de objektiva förutsättningarna är bland annat militära styrkor, materiella tillgångar och ekonomiska resurser. Zartman menar att den subjektiva uppfattningen av gruppens styrka är en drivande faktor i både upptrappning och nedtrappning av en konflikt och att de objektiva faktorerna är ett underlag för hur de subjektiva uppfattningarna formas (Zartman 2000, s. 233).

MHS är beroende av den subjektiva uppfattningen, menat att parter som uppfattar sig som svaga respektive starka kommer att agera utefter detta. Resonemanget för vidare att parter som är på väg mot en MHS kommer att uppleva den egna situationen som kostsam och ohållbar oavsett om den objektiva faktan talar för det. Därav har MHS en så kallad push-faktor i det att den leder parter till insikten att en alternativ lösning måste uppnås för att minska ytterligare lidande och förlust (Zartman 2000, s. 229).

MHS kan inte uppstå ur enbart objektiva förhållanden, uppfattningen av ens situation kommer alltid att styra aktörer i en viss riktning, och då verkligheten är relativ kan detta vara oavsett om parten faktiskt befinner sig exempelvis i underläge eller inte. I relation till fredsförhandlingar menar Zartman att utomstående aktörer kan få en grupp att uppleva att dess situation är på ett visst sätt och konstruera en verklighet där fredsförhandling är det mest gynnsamma alternativet sett till nyttomaximering. Av detta följer att parter kan välja att acceptera en bild av sig själva, eller förtränga den, men om de väljer att acceptera denna bild av sig själva och sin position i konflikten så råder MHS (Zartman 2000, s. 229).

På grund av MHS subjektiva tillstånd kan MHS uppstå vid alla olika stadier av en konflikt och är således oberoende av tidpunkten, utan enbart beroende på uppfattningen om en stundande katastrof som tillåter MHS att uppstå. Konflikten måste inte ha nått sin spets för att MHS ska råda (Zartman 1985, s. 10). MHS är en av RT:s

viktigaste beståndsdelar då teorin vilar på att det är nödvändigt för MHS att råda för att överhuvudtaget kunna tala om att inleda fredsförhandlingar. Instabiliteten av de subjektiva uppfattningarna kan göra att den konflikt som vid ett visst tillfälle befann sig i MHS, vid nästa inte gör det, vilket gör att MHS är ett flyktigt tillstånd och kan vara svårt att fånga (Zartman 2000, s. 242).

3.1.2 Way Out

Det dödläge som MHS medför innebär att parter i en konflikt uppfattar seger som omöjlig trots eskalering av konflikten. När inte fördelar kan uppnås, trots intensifiering, kommer parter att söka efter en utväg för att undvika ömsesidigt och resultatlöst stridande. Denna utväg kallar Zartman för Way Out och menar på parter vilja att undvika eskalering kan ta sig i uttryck i en ökad förhandlingsvilja (Zartman 2000, s. 228). För att WO ska finnas måste två kriterier uppfyllas.

1. *Parternas måste föranledas av MHS att söka efter en WO.*
2. *Parterna måste uppfatta att det finns en möjlig WO.*

Uppfattningen om en möjlig WO måste inte vara gemensam för parterna i fråga om lösningens innehåll, men parterna måste uppfatta att en lösning finns att söka och att motparten delar samma sökande ambition. Zartman menar att den gemensamma uppfattningen om en möjlig WO kan identifieras i parternas uttryckliga åsikt om motpartens förmåga att motta och återgälda eftergifter (Zartman 2000, s. 228, 231).

3.1.3 Mutual Enticing Opportunity

Om MHS infinner sig för parterna till den grad att parter uppfattar en WO som möjligheten att undvika eskalering av konflikten ökar möjligheten att få till stånd fredsförhandlingar: konflikten är mogen, i.e ripe. Zartman är dock tydlig med att möjligheten till förhandlingar på intet sätt garanterar förhandlingarnas utfall (2000 s. 241). Att enbart grunda förhandlingar på förutsättningen att båda parter befinner sig i MHS beskrivs som “unstable and unlikely to lead to a more enduring settlement.” (Zartman 2000, s. 242). Den pull-effekt som är avgörande för förhandlingarnas utfall benämner Zartman Mutual Enticing Opportunity, och innebär ett sätt att försöka säkra

en WO genom en lösning som båda parterna kan uppfatta fördelaktig, sett i relation till att avbryta den inledda vägen till en WO (Zartman 2000, s. 242). MEO är därmed en avgörande faktor för att den uppstådda förhandlingen ska kunna realisera ett önskat utfall.

3.2 Kritik

I takt med RT:s utveckling har kritik riktats mot teorins konkreta tillämplighet som ett analysverktyg för att förklara konflikteskalering och fredsförhandlingar. Det som betraktas som den övergripande problematiken är att RT bygger på att konflikters RM kan förutses och därefter utnyttjas för att inleda fredsförhandlingar. Eamonn O'kane hävdar att detta är ett vågat antagande eftersom konflikters omständigheter är för komplexa och dynamiska för observatörer att kunna förutspå. Därför kan RT enbart användas som ett verktyg i retrospekt för att identifiera när eventuellt fredsförhandlingar hade kunnat inledas i en konflikt (O'kane 2006, s. 281).

Kritiken av Zartmans RT kan delas upp i fyra punkter. Den *första* punkten kritiserar påståendet om fredsförhandlingar som endast möjliga att få till stånd vid RM, och betraktas som en komplikation i frågan om benägenheten att ingripa i en konflikt. Om fredsförhandlingar endast anses möjliga vid RM innebär det att RT snarare ser en push mot ripeness som viktigare än att försöka inleda fredsförhandlingar. Därmed uppstår en risk att RT blir en ursäkt för att officiella fredsförhandlingar inte initierats eller lyckats (Lederach 2008; O'kane 2006, s. 271).

Den *andra* punkten ifrågasätter Zartmans påstående om att MHS kommer att leda till parternas sökande av en WO. Att insikten om en resultatlös eskalering gör att konflikten når en plåtå från vilken fredsförhandlingar blir en utväg för att undvika en förestående katastrof (Zartman 2000, s. 228). Mitchells Entrapment Model motsätter sig dock detta påstående och menar att desto större kostnaden blir för en part i konflikt, desto större blir känslan av investering i konflikten och således också eskalering (Mitchell 1995). I realiteten innebär detta att parter kan komma att betrakta kostnaderna av en fortsatt konflikt som triviala i relation till de kostnader som konflikten redan har krävt (O'kane 2006, s. 273). Detta innebär att RT:s syn på MHS som katalysator för en potentiell fredsprocess kan ha en motsatt effekt och istället eskalera konflikten.

Den *tredje* punkten av kritiken behandlar den faktiska möjligheten för parter att uppfatta en WO. För Zartman är denna uppfattning identifierbar i de ambitioner som parter i en konflikt ger uttryck för. Parter anses uppfatta när motparten i MHS är redo för en uppgörelse (Zartman 2000, s. 231). O’kane betraktar denna analys som för enkel eftersom ledare och företrädare för olika sidor i en konflikt kan uttrycka sig varierande beroende på situationen i fråga. RT tar inte hänsyn till denna kontext vilket innebär att det strikt rationella aktörsperspektivet därmed kan projicera en falsk bild av att parterna söker en WO (O’kane 2006, s. 274). Vidare bygger ansatsen om en uppfattad WO på att respektive part och medlare i en konflikt har information om de andra parternas intentioner för att förutse när RM uppenbarar sig: “[A] sense that the other party is ready and willing to repay concessions with concessions” (Zartman 2000, s. 231). Detta kritiserar på utifrån att information aldrig kan vara tillräcklig tillgänglig och objektiv för alla parter att grunda sin uppfattning på. En snedvridning av informationen gör det därmed svårt för parterna att samtidigt uppfatta MHS och WO (O’kane 2006, s. 281).

Den *fjärde* punkten ställer sig kritisk mot RT:s metod att pressa parterna i en konflikt för att få dessa att inse den MHS som de befinner sig i. Att öka kostnader och våld i en konflikt betraktas inte enbart som kontroversiellt utan också kontraproduktivt eftersom det kan ge upphov till en större motvilja för parterna att uppfatta en WO (O’kane 2006, s. 279; Frank 2015). En internationell intervention i konflikten för att sätta press kan därmed försvåra möjligheterna till förhandling.

3.3 Operationalisering

En väl genomförd operationalisering av begrepp och definitioner är avgörande för den validitet som uppsatsen kan uppnå. Då RT bygger på subjektiva föreställningar och generaliserande ambitioner är det svårt att skapa en egen konkret operationalisering av teorins begrepp. En metod för att lösa detta problem är utgå ifrån hur tidigare forskning omsätter teoretiska definitioner till operationella indikatorer (Esaiasson m.fl. 2017, s. 61). Vi kommer därför att utgå ifrån Zartmans teoretiska och operationella definitioner på RT. Ett problem med dessa definitioner är att de operationella indikatorerna på RT är

mycket teoretiska och således svåra att mäta i verkligheten, vilket Zartman påpekar är en brist hos teorin (Zartman 2000, s. 245).

Eftersom RT som teori utgår från såväl objektiva som subjektiva faktorer är det viktigt för oss att göra operationaliseringar som på ett representativt sätt kan mäta dessa. Objektiva faktorer kommer därför att operationaliseras med faktiskt agerande och materiella faktorer i åtanke. Subjektiva faktorer kommer istället att operationaliseras med fokus på identitet och intressen. De begrepp som vi operationaliserar är teorins centrala beståndsdelar.

De är som följer:

- Ripeness/Ripe moment (RM)

Vi utgår från Zartmans definition av begreppet som ett nödvändigt men inte tillräckligt tillstånd för initiering av förhandlingar (Zartman 2000, s. 227). Eftersom det är ett nödvändigt tillstånd för förhandlingar kommer vi vända på ekvivalensen. Därmed kommer vi tolka initieringen av fredsförhandlingar som en operationell indikator på att en konflikt har nått ett RM.

- Mutual Hurting Stalemate (MHS)

I operationaliseringen av MHS kombinerar vi kostnads-nyttoanalys med spelteori för att definiera ett dödläge i konflikten. Kostnads-nyttoanalysen menar Zartman är avgörande eftersom parter kommer agera rationellt efter egna intressen. Spelteoretiskt innebär detta att parterna kommer utforska alla tänkbara alternativ, inklusive förhandling, för att undvika ett negativt utfall. (Zartman 2001, s. 8-9). Vi kommer därför betrakta materiella, militära och territoriella dödlägen som tecken på att parterna befinner sig i ett MHS. Gruppens subjektiva uppfattning är en viktig del av MHS. Vi betraktar därför gruppernas identitet som en grund för deras subjektiva uppfattning.

- Way Out (WO)

Zartman definierar WO som den faktor som får parter i MHS att möjligen söka sig till förhandlingar som en väg ur dödläget. Närmare bestämt att om parterna upplever WO så existerar Ripeness (Zartman 2000, s. 228–229). Vi kommer därför att betrakta förhandlingsförslag som omfamnas av parterna som en operationell indikator på WO. Rent konkret kommer vi undersöka ett eventuellt omfamnade genom förhandlingarnas genomslagskraft och i vilken utsträckning parterna engagerat sig i detta.

- Mutual Enticing Opportunity (MEO)

Då MHS kan motivera parter att tillgå en förhandling möjliggör MEO att förhandlingar kan fortsätta när militär konflikt inte längre är det ensamma alternativet för parter att uppnå sina mål genom (Zartman 2000, s. 241–242). Vi kommer definiera MEO utefter de motiv och mål som parterna har och huruvida dessa ömsesidigt skulle kunna uppnås av en potentiell förhandling. Om en förhandling uppstår samtidigt som parterna upplever att deras mål kan förverkligas så har MEO uppstått.

4 Ripeness i Syrien

4.1 MHS

4.1.1 Materiella förutsättningar

Händelseförloppet under Kofi Annans närvaro i Syrien utgör en ambivalent beskrivning av konflikten. Efter initiala förhandlingar implementerades ett vapenstillestånd den 12 april 2012, varpå en period följde av märkbar minskning av antal döda. I början av maj hade de totala dödstalen halverats från 966 till 471 (Lund 2014, s. 395). Detta kom dock att förändras i maj 2012 då konflikten återupptogs efter nya strider mellan den syriska regimen och oppositionen. Under fortsättningen av maj kränktes vapenstilleståndet allt oftare av bägge sidor och i juni 2012 gjorde FSA det officiellt att de inte längre respekterade vapenvilan (Lund 2014, s. 399).

Vad som föranledde brottet av vapenstilleståndet kan analyseras spelteoretiskt utifrån parternas agerande utefter de förväntade kostnaderna av ett sådant agerande. Sett till militär styrka upplevde såväl oppositionen som den syriska regimen, ett i förhållande, gynnsamt utgångsläge under Kofi Annans närvaro i Syrien. FSA:s trupper ökade i mars 2012 från 40.000 till 60.000, efter stora avhopp från regimen styrkor. Likväl behöll regimen ett numerärt övertag med 285.000 stridande soldater (Abu-Nasr & Peker 2012). Ytterligare hade de totala militära förlusterna under perioden 2011–2012 ännu inte uppkommit till de omfattande nivåerna som senare skulle präglade konflikten (Ghannam & Gladstone 2015).

Relativt sett så kan båda sidor därmed ha upplevt sig ha fördelaktiga förutsättningar för fortsatta strider, en nytta som översteg kostnaderna innebärande att fortsatt konflikt mellan parterna inte uppfattades som en väg mot stundande katastrof (Bueno De Mesquita 1980). För Zartman utgör denna inställning ett bevis på att konfliktens materiella kostnader ännu inte resulterat i en övergång från Prisoners Game Dilemma till Chicken Game Dilemma - att det rationella agerandet för parterna inte

uppfattas leda till total gemensam katastrof, vilket är ett nödvändigt rekvisit för MHS (Zartman 2000, s. 229). Beteendekonomiskt kan detta kopplas till Kahneman och Amos teori om riskaversion, att både oppositionen och regimen bröt mot vapenstilleståndet i en ambition att undvika en förlust (Kahneman & Amos 1979). Vi tolkar därför brottet mot vapenstilleståndet som ett tecken på att fortsatt konflikt var av intresse för båda parterna, dels sprunget ur de materiella förutsättningarna för utsikten att nå militär seger och dels sprunget ur avsikten att undvika förluster.

Under juni-juli 2012 återupptogs inte enbart striderna, utan eskalerade också till en absolut högsta nivå (Lund 2014, s. 399). I juni 2012 inledde den syriska regimen en omfattande operation med drönare- och helikopter-attacker mot oppositionen (Global Peace Operations Review 2013, s. 60). Oppositionen å andra sidan hade under perioden fram till april 2012 tagit kontrollen över flera stora områden kring Homs, Aleppo och Damaskus (BBC 2015). Kostnads-nyttoanalysen postulerar att konflikter eskaleras med motivet att nytta kommer överstiga kostnaderna (Buono De Mesquita 1980). Utsikten om att kostnader i form av dödstal, territoriella och materiella förluster skulle överstiga den förväntade nyttan kan således inte ha varit bärande för parternas agerande. Detta eftersom eskaleringen skedde under närvaron av Kofi Annans fredsplan. Ett händelseförlopp som RT postulerar inte sker om MHS har uppstått (Zartman 2000, s. 230).

Sammantaget pekar konfliktens materiella omständigheter under Kofi Annans fredsplan på ett obetydande objektiva dödläge. Såväl de militära som territoriella förutsättningarna kan således inte ha föranlett en insikt “[That] the greater the objective evidence, the greater the subjective perception of the stalemate and its pain is likely to be.” (Zartman 2001, s. 13). Att parterna medvetet bröt mot vapenstilleståndet och inte skydde eskalering av konflikten tolkar vi således som en svag förutsättning för att MHS ska ha existerat i någon större utsträckning.

4.1.2 Identitetsfrågan

MHS utgår från att det finns två parter i en konflikt, och som tidigare nämnt upplever att det kommer att vara mer kostsamt att fortsätta väpnad konflikt än att ingå fredsförhandlingar (Zartman 1985, s.10). För att kunna se hur detta går att applicera på Syrienkriget måste vi se till hur Syrien i sig samt de olika sidorna är uppbyggda. Detta avsnitt kommer att delas in i tre nivåer för att söka förklara de olika identiteterna i Syrien och hur dessa ligger till grund för komplexiteten i konflikten.

Först ser vi till Syrien och den syriska befolkningen, som till största del består av (2011–2012) sunnimuslimska araber och kurder, cirka 75 procent, samt minoriteten av kristna grupper och alawiter, ca 9 respektive 12 procent (Lund 2012, s. 9). Sunnimuslimerna har historiskt sett haft makten i landet, men efter Baathpartiets militära kupper för att överta makten i landet under 1960–1970-talet, lyckades alawiterna ta sig in i politikens och maktens yttersta skikt. Alawiterna som tidigare varit förtryckta i bondesamhällen, satt nu på makten som minoritet (Lund 2014, s. 62, 104).

Den andra dimensionen är att se till vilka som står på vardera sida av konflikten, på ena sidan sitter Bashar al-Assads regim, Baathpartiet, på andra sidan en splittrad opposition utan en klar ledare, i synnerhet i konfliktens tidiga skede (Lund 2014 s. 279). Regimen stöttas av alawiterna och andra minoritetsgrupper som upplever att de står säkrast med regimen (Lundgren 2016, s. 282). Allteftersom att Bashar al-Assad kom till makten 2000, har regimen sökt hindra all form av politisk debatt och motstånd, förtryckt och torterat oppositionella (Lund 2014, s. 104). Oppositionen består främst av sunnimuslimar, kurder och islamistiska grupper, där de flesta identifierar sig med SNC och FSA, förutom de jihadistiska islamistiska grupperna såsom, Jabhat el-Nosra och Ahrar el-Sham Brigades (Lund 2012, s. 25). Bortser vi från de objektiva förutsättningarna och istället isolerar oss till enbart de subjektiva bakomliggande uppfattningarna, kan vi försöka förstå varför fredsplanen misslyckades utifrån identitetsperspektivet. MHS bygger alltså på att parterna ska uppleva att de båda lider lika mycket, trots att objektiva fakta ibland kan tala för något annat (Zartman 2000, s. 229). Misstro och rädsla har präglat konflikten och regimens auktoritära styre blev med konflikten allt hårdare, regimens retorik riktade sig mer och mer åt etnisk överlevnad och i synnerhet att alawiternas överlevnad hotas om oppositionen segrar (Lundgren 2016, s. 283). Likaså var oppositionen medveten om att ett nederlag skulle betyda ytterligare förtryck och lidande vilket inte ansågs vara ett tänkbart utfall efter den insats man satt in i sina försök att störta regimen (Lund 2014, s. 279). Incitament styrktes från båda sidor att de måste vinna för sin egen överlevnad, och inte minst för att de båda sidorna upplevde att de faktiskt kunde vinna (Hinnebusch & Zartman 2016, s. 1). Detta är ett typiskt exempel på när aversionen mot förlust visar sig i konflikten, och där förlust inte är ett tänkbart alternativ (Kahneman & Tversky 1979).

Här uppstår dock ett nytt problem som för oss in på den tredje dimensionen, nämligen oppositionens interna konflikter. Oppositionen har ingen enad mening om vilka värden som ska eftersträvas eller vad som är det slutgiltiga målet med konflikten. Det enda de har gemensamt är viljan att se regimen falla, vilket är ett starkt incitament

för samarbete mellan varann för att uppnå sina mål (Pruitt 2007, s. 1532), men det är inte starkt nog för att man ska glömma bort sin egna grupps idealbild (Lundgren 2016 s. 284). SNC och FSA talar om att man vill kämpa hand i hand med folket och sträva efter frihet och värdighet (Lister 2016, s. 5), där vissa menar på demokratiska värden och andra talar om islamistiska värden, därefter följer kurderna som utkämpar sin strid i norr vars mål är att få sitt egna land och undgå de förtryck de utsatts för av regimen (Lund 2014, s. 465). Utöver dessa grupper finner vi de jihadistiska grupperna, vars mål och medel inte är förenbart med frihet eller värdighet (Lund 2012, s. 27). Denna generalisering av oppositionen är dock en grav förenkling av alla de olika paramilitära styrkor som strider mot regimen vilket är viktigt att lägga på minnet.

Zartmans teori utgår ifrån att det finns två stridande parter med separata viljor och subjektiva uppfattningar, som kommer att uppleva känslan av att fredsförhandlingar är den föredragna lösningen när konflikten når ett dödläge eller stundar till katastrofala utfall. I detta fall uppfylls inte dessa grundförutsättningar helt, då oppositionens subjektiva uppfattning inte kan uppfattas som en homogen sådan, utan baseras på flera olika parter subjektiva uppfattningar. Detta skapar en problematik vilket gör det svårt att, utefter RT:s teoretiska verktyg, analysera parternas subjektiva uppfattningar.

4.2 WO

4.2.1 FN:s mandat

En viktig punkt att resonera kring gällande huruvida Kofi Annans fredsplan betraktades som en möjlig WO är frågan om FN:s mandat och legitimitet. För medlare i konflikter är mandat en central del för att kunna bringa fram en förhandlingssituation. Medlare och delegationer måste tilldelas kompetens som ger ett effektivt mandat för att kunna implementera och övervaka avtal. Vad innebär detta för RT? Zartmans analys är att parter uppfattning av en WO och en uppfattning om att motparten också identifierar samma WO, kan vara fruktsamt för att initiera förhandlingar (Zartman 2000, s. 237). Därmed är förtroendet för den WO som uppenbarar sig avgörande för att kunna påbörja

en förhandlingsprocess. Ett starkt mandat hos den medlande parten skulle därmed också kunna antas stärka uppfattningen om förhandling som en möjlig och stabil WO.

Inom FN är mandatet hos fredsdelegationer bundna i FN-stadgan, FN:s regler och de resolutioner som Säkerhetsrådet och Generalförsamlingen kan besluta om (United Nations 2012, s. 16). Till skillnad från FN-stadgan och FN:s regler som styr organisationens arbetssätt som helhet är resolutionerna instrument för att kunna övervaka, fördöma och tilldela kompetens till samtida ärenden. Den 16 februari 2012 fick fredsplanen i Syrien ett överväldigande stöd av Generalförsamlingen som försäkrade att FN gav sitt stöd åt en implementering av vapenstillestånd och fredlig transition i Syrien (UNGA 2012, A/RES/66/253). Samtidigt är en resolution antagen i Generalförsamlingen inte bindande utan fungerar endast enligt praxis som en rekommendation. Om resolutionen istället fått stöd i säkerhetsrådet hade de bindande möjligheterna varit större. Utgångspunkten för FN:s mandat i Syrien var därmed mindre extensivt än vad som hade kunnat vara möjligt. Det svaga mandatet kan således ha inneburit en svagare möjlighet att sätta press på parterna vilket enligt Zartman är en faktor för att få parterna att uppleva MHS och således söka efter en WO (Zartman 2000, s. 241).

Annan presenterade efter samtal med den syriska regeringen och ledare för oppositionen sin sexpunktsplan och att ett vapenstillestånd skulle inledas den 10 april 2012. I samband med inledandet av vapenstilleståndet godtog säkerhetsrådet resolution 2042 och 2043 för bildandet av en övervakande styrka i Syrien. United Nations Supervision Mission in Syria (UNSMIS) utgjordes av 300 observatörer med målet att implementera Annans sexpunktsplan samt övervaka vapenstilleståndet mellan oppositionen och regeringen (UNSC 2012a, S/RES/2042; UNSC 2012b, S/RES/2043).

UNSMIS möjligheter att implementera fredsplanens huvudmål har beskrivits som begränsade. Utöver det diskrediterade vapenstilleståndet som i praktiken upphävdes i juni 2012 fick UNSMIS avbryta flera inspektioner efter varningar från regeringen och opposition. Samtidigt uttrycktes en skepsis mot delegationens förmåga att skydda civilbefolkningen utan förmågan att kunna besvara eld (Lund 2014, s. 399). Vi tolkar dessa fenomen som ett bevis på att fredsplanen och UNSMIS åtnjöt ett svagt legitimerade av parterna för att lösa konflikten.

Det svaga mandatet hos Kofi Annans fredsplan bidrog till en försvagad uppfattning hos parterna av fredsplanen som en möjlig WO och utgjorde därmed inte som Zartman beskriver det en acceptabel formel för nedtrappning av konflikten (Zartman 2000, s. 236).

Problematiken kring FN:s mandat kan summeras i tre punkter :

1. Oenigheten i säkerhetsrådet bidrog till till en svagare förhandlingsposition och därmed en svagare tro på WO för parterna.
2. UNSMIS oförmåga att implementera vapenstilleståndet, tyder på att det inte rädde en ömsesidig uppfattning mellan stridande parter att vapenstilleståndet skulle efterlevas.
3. Flera grupper legitimerade inte UNSMIS som part med möjligheten att kunna förhindra en eskalering av konflikten.

4.2.2 Engagemang i fredsplanen

För att kunna åstadkomma en förhandlingssituation mellan parter krävs ett engagemang från parterna att vilja implementera och efterleva fredliga avtal. Zartman menar att identifieringen av ett sådant ömsesidigt förhållande går att hitta i den konkreta inställningen som parterna ger uttryck för. Att det existerar en upplevelse av att eftergifter från den ena parten kommer återgäldas med eftergifter från den andra parten (Zartman 2000, s. 231). Omfattningen på parternas engagemang för en fredsprocess skulle således kunna vara en indikator på villigheten att gemensamt söka en WO för att bryta konfliktens dödläge.

Utgångspunkten för Kofi Annans fredsplan var att implementera ett vapenstillestånd mellan oppositionen och Assad-regimen för att möjliggöra en nationell dialog under fredliga omständigheter (Lundgren, s. 276). I Annans plan utsattes den 10 april som deadline för ett ömsesidigt tillbakadragande av trupperna från urbana områden och den 12 april som deadline för vapenstilleståndet (Lund 2014, s. 393–394). Även om vapenstilleståndet under april resulterade i en märkbar deskalering av konflikten, återupptogs striderna i maj, då i en mer omfattande skala (Lund 2014, s. 399). Onekligen visar denna utveckling på ett endast symboliskt engagemang hos såväl oppositionen som regimen för att efterleva sexpunktsplanen. Konkret pekar Mancini och Vericat (2016, s. 10) på att samtalen med den syriska regimen enbart nådde en formell nivå, innebärande att Kofi Annans fredsplan aldrig behandlades i samråd med regimen. Samtidigt innebar fraktioniseringen inom oppositionen en svårighet att på ett inkluderande sätt engagera dessa i medlingsprocessen (Mancini & Vericat 2016, s. 9).

Lundgren har summerat båda parternas förhållningssätt under denna period som präglad av militär optimism, vilket medförde ett öintresse för andra lösningar (Lundgren s. 274).

Att engagemanget för fredsplanen var så pass svagt tyder på att ingen av parterna kan ha upplevt vapenstilleståndet eller sexpunktsplanen som en möjlig WO. Som Zartman (2000, s. 231) beskriver så är ett ömsesidigt förtroende parterna emellan avgörande för att en potentiell WO ska betraktas som givande. Situationen för Kofi Annans förhandlingsmöjligheter har beskrivits som enkelriktad. Varken oppositionen eller Assad-regimen var villiga att samarbeta med FN-delegation förutsatt att denna inte anpassade sin agenda efter respektive sidas egna intressen (Mancini & Vericat 2016, s. 9).

Att vapenstilleståndet inte följdes och slutligen upphävdes officiellt av FSA - en stor part i sammanhanget - tyder på ett bristande engagemang för båda sidorna att acceptera Kofi Annans fredsplan som en WO. Den deadline som en förestående eskalering av konflikten kan uppbåda, ska enligt Zartman pressa parterna till att välja alternativa lösningar (Zartman 2000, s. 228). Trots det initiala vapenstilleståndet och det efterföljande tillsättandet av UNSMIS kunde inte en eskalering konflikten hindras och FN rubricerade officiellt konflikten som ett inbördeskrig den 12 juni 2012 (Charbonneau 2012).

Utifrån Zartmans kriterier för WO, sökandet och sedermera identifiering av en möjlig utväg för parterna, så kan Kofi Annans fredsplan inte betraktas ha genererat det tillräckliga intresset och således engagemanget för parterna att uppfatta planen som en verklig WO.

4.3 MEO

4.3.1 Parternas målbild och sexpunktsplanen

Den syriska regeringen godtar fredsplanen den 27 mars (UNSC 2012c, S/PV.6742) och trots att det saknas officiella uttalanden från oppositionen så halveras dödsantalet från under de kommande veckorna (Lund 2014, s. 394–395). När denna positiva trend fick ett abrupt slut, till följd av den så kallade Houlamassakern i slutet av maj, var det tydligt

att båda sidor av konflikten valt att bortse från fredsplanen och konflikten blev nu värre än den tidigare varit (Ramsbotham 2012, s. 672). I kontext till ripeness blir den intressanta frågan här hur fredsplanen var uppbyggd och vad som saknades för att stärka incitamenten för att ingå fortsatta fredsförhandlingar för respektive sida.

För att fredsförhandlingar, väl inledda, ska mynna ut i ett önskat utfall krävs det att parterna upplever att deras egna mål och förväntningar uppfylls, till den grad att militär upptrappning inte anses vara ett tänkbart alternativ (Zartman 2000, s. 242). Enligt Kofi Annans sexpunktsplan skulle båda parterna:

1. förbinda sig att arbeta med sändebudet i en inkluderande syrisk ledd politisk process för att hantera det syriska folkets legitima strävanden och bekymmer, och, för detta ändamål, åta sig att utse en bemyndigad samtalsperson för att föra parternas talan;
2. förbinda sig att avbryta striderna och skyndsamt uppnå effektivt FN-övervakat upphörande av väpnat våld i alla dess former av alla parter för att skydda civila och stabilisera landet;

Dessa två inledande punkter kan ses som de gällande militär förhandling. Utifrån parternas målbild och agerande, kan det antas att regimen, efter att ha godtagit fredsplanen och inlett vapenvilan förbundet sig till punkt 1. Då det saknades någon officiellt utsedd person för att leda oppositionens talan (Lundgren 2016, s. 274), fanns det inget enhälligt godkännande av fredsplanen för oppositionen, vilket leder till svårigheter i att se till stödet i övrigt för fredsplanen. Det kan dock antas att oppositionens val av att följa vapenvilan efter 12 april kan ses som en antydning på att den ämnades följas. En del väpnade grupper som stred mot regimen ignorerade fredsavtalet och betraktas här som de jihadistiska grupperna eller lokala rebellstyrkor (Lund 2014 s. 395). Båda sidors brott mot vapenvilan i maj (Ramsbotham 2012, s. 672) visar dock på att ingen av parterna betraktat vapenvila som det föredragna tillståndet. Rapporter om att UNSMIS arbete hotats från både regim och oppositionssidan (Lund 2014, s. 395) indikerar att ingendera sida ansåg sig lyda under FN:s mandat. Ytterligare rapporter från rebellkontrollerade områden om att regimen gjort väpnade anfall efter det

att UNSMIS lämnat (Lund 2014, s. 395), visar på hur sidorna inte kan lita på varann i ett tillstånd som kritiskt förutsätter just tillit, och uppfattningen av detta kan leda till att pullfaktorn för fortsatt förhandling, som MEO utgör (Zartman 2000, s. 242), går förlorad.

3) säkerställa att humanitär hjälp tillhandahålls de områden som drabbats av striderna;

4) intensifiera takten och omfattningen av frigivandet av godtyckligt kvarhållna personer, inklusive särskilt utsatta kategorier av personer, och personer involverade i fredliga politiska rörelser;

Punkt 3 och 4 rör det som vi valt att kalla humanitär förhandling, och är den som rör hjälpanendet av civila och individer. En punkt som bör vara den mest gynnsamma för Kofi Annans fredsplan är den om humanitär hjälp, men varken regimen eller oppositionssidan respekterade dessa punkter. Flera hjälporganisationer meddelade under tiden för vapenvilan att de inte fått tillstånd av regimen verka på plats i landet (Ramsbotham 2012, s. 673). Human Rights Watch (2013) rapporterade att det under sommaren 2012 satt ca 20 000 kvarhållna i regimstyrda fångelser där det rapporterats om utbredd tortyr. Ingen av dessa punkter skapade lockande möjligheter för båda sidor för att MEO ska uppfyllas, samt att dessa punkter främst riktar sig till regimen, alltså leder det till att oppositionen får lita på att regimen följer planen och tillit är inget som präglat konflikten.

5) säkerställa fri rörlighet över hela landet för journalister och en icke diskriminerande visapolicy för dem;

6) respektera föreningsfrihet och rätten att demonstrera fredligt som rättsligt garanterat.

(UNSC 2012d PRST/6*)

Rättigheten att demonstrera var för stora delar av oppositionen en punkt som ses som en av orsakerna till att våldet initialt eskalerade i den utsträckning det gjorde. De tidiga demonstrationerna ledde till våld från regimen där många civila föll offer (Lund 2014, s. 26). Även denna punkt kan endast förverkligas av regimen, vilket direkt strider mot regimen vilja att stoppa allt politiskt, eller på annat sätt organiserat, motstånd (Lund 2014, s. 189).

Sammanfattningsvis skapade fredsplanen inget incitament för att parterna skulle samarbeta och prioritera vapenvila. Regimens val att acceptera fredsplanen behöver i sig inte innebära en vilja att följa det. Godtagandet kan vara ett resultat av att regimen på den internationella arenan vill möta internationella samfunns påtryckningar och förväntningar. Baserat på de uppgifter som beskrivits ovan angående hur regimen varit likgiltig mot fredsplanen och utövat våld trots vapenvilan (Lundgren 2016, s. 282), indikerar på att fredsavtalet endast setts som en symbolisk handling. Inte heller oppositionen kan anses ha följt fredsplanen, även om man bortser från de grupper som inte följde vapenvilan. Oppositionens enda krav och mål var att regimen skulle avsättas (Lundgren 2014, s. 274), vilket inte kunde realiseras av fredsplanen och på så sätt inte skapar incitament för oppositionen att stödja samarbetet.

5 Slutsats

Vår utgångspunkt för denna uppsats har varit att testa teorins tillämpbarhet på ett kritiskt fall för att se till styrkorna, respektive svagheter hos teorin genom vår frågeställning ”Hur tillämpbar är Ripeness Theory för att förklara misslyckandet av Kofi Annans fredsplan i Syrien?”. Efter att ha brutit ner teorin i dess grundläggande beståndsdelar och utefter dem analyserat fredsplanen har vi kunnat se till vilka punkter där teorin står starkt, och vilka punkter där teorin är svag.

Kriteriet MHS beskrivs i teorin som en nödvändig fortsättning (Zartman 2000, s. 232) för att fredsförhandlingar ska kunna inledas. I avsnittet kring materiella förutsättningar lyckades teorin förklara hur en eskalering av militärt våld kunde ske utifrån spelteoretiska termer baserat på kostnads-nyttanalyser. Däremot kan teorin inte förklara om det under kortare perioder har rått MHS utifrån de objektiva förutsättningarna. Problematiken för MHS uppstår i dess beroende av samspelet mellan det subjektiva och det objektiva. Identitetsfrågan är i fallet Syrien och i relation till fredsplanen extremt viktigt för att kunna skapa sig en uppfattning om de drivande faktorerna bakom de olika gruppernas beslutsfattande och hur de uppfattar sig själva. Det som är tydligt i detta fall att båda sidor av konflikten upplever att förlust är ett otänkbart utfall, och att denna inställning väger tyngre än tanken av att vinna. Denna förutsättning gör att MHS inte kan råda, då parterna trots smärta kommer att fortsätta för att inte förlora. Ytterligare ett problem vi identifierat kring MHS är saknaden av förklaringsmöjlighet vid konflikter där oppositionen är multipolär. I detta fall handlar det om en splittrad opposition där det gemensamma målet, att störta regimen, inte gör att parterna förbiser den egna gruppens intresse och slutgiltiga mål, som vilken form av styre man vill se.

MEO, som är till för att försäkra att fredsprocessen fullföljs innebär att parterna upplever att de kommer att gynnas av att ingå avtal (Zartman 2000, s.242). I detta fall är det innehållet i fredsplanen som visar på vilka löften som ges och vad som förväntas av de olika parterna. Efter att ha delat in fredsplanen i tre block och analyserat utefter detta går det att konstatera att denna fredsplan var för generell och främst riktad till regimen. De flesta punkterna berörde sådant som endast regimen kunde

implementera, och inget av det i fredsplanen skapade gynnande förutsättningar för någon av sidorna. Då konflikten präglats av misstro och desinformation hade fredsplanen behövt innehålla element som tilltalade parterna, som skapade en idé av att parterna kunde dra faktisk nytta av att följa fredsplanen och inte avvika från den. Fredsplanen var baserad på universella värden och rättigheter, men detta är inte främst det parterna strider för. Oppositionens enda mål är att störta regimen, och inget i sexpunktsplanen visar på att detta kommer att realiseras. Utifrån denna synpunkt kan teorin förklara varför sexpunktsplanen inte följdes, och hur avsaknaden av MEO är en bidragande orsak.

Trots teorins höga abstraktionsnivå och en medvetenhet om att teorins generaliserande ambitioner medför generaliserande resultat, kunde vi ändå göra en grundlig prövning av Zartmans ansatser i RT. Vi har genom teorin kunnat förklara vissa företeelser i misslyckandet av Kofi Annans fredsplan. Samtidigt finns det andra företeelser under Kofi Annans fredsplan som motsäger RT:s ansatser, vilket föranleder en redogörelse för varför så kan vara fallet.

Vi kunde i analysen visa på hur små materiella kostnader av fortsatt konflikt inverkade på oppositionen och den syriska regimens svaga engagemang för implementeringen av fredsplanen. Såväl den militära kapaciteten som de territoriella övertagandena under första halvåret 2012 pekar på en för båda parterna relativt gynnsam situation för fortsatt konflikt. Agerandet som därpå följde under Kofi Annans närvaro - brott mot vapenvilan och en tydlig eskalering av striderna - kan därmed ha påverkats av parternas materiella utgångspunkt. Således stämmer RT:s ansats om att svaga objektiva förutsättningar för MHS också leder till svaga subjektiva förutsättningar för MHS, det vill säga uppfattningen hos parterna om att MHS råder (Zartman 1985, s. 10). Vi menar att denna kombination av objektiva och subjektiva element är en styrka hos RT som förklaringsmodell för parternas agerande i konflikter eftersom den möjliggör en analys av såväl omständigheter som faktiskt handlande.

Såväl de materiella omständigheterna som de fragmenterade identiteterna hos de stridande parterna visar på att det inte rådde en delad uppfattning om att eskalering skulle föranleda ett katastrofalt utfall. RT:s ansats, att eskalering av en konflikt kan ske om MHS inte uppstått tycks vara en korrekt observation, eftersom vi i analysen kunde konstatera att det inte rådde någon MHS innan striderna i Syrien eskalerade i juni 2012, detta antagande får stöds av Wittmans kostnads-nyttoanalys (1979). På samma sätt visar vår analys av sexpunktsplanen och respektive parts målbild hur principen om MEO kan förklara parternas likgiltighet inför att efterleva

sexpunktsplanen. Även om RT inte tar till hänsyn effekten av den multipolära oppositionen tolkar vi detta agerande som ett bevis på att fredsplanen inte i tillräcklig utsträckning tilltalade parternas målbild för att motivera ytterligare förhandling.

Vi har i vår analys av RT:s tillämpning på fredsplanen kommit fram till flera brister i teorin. RT postulerar att sökandet efter en WO som MHS leder till, kan uttydas i parternas direkta uttalande. Vi menar i enlighet med O'kane att detta är ett felaktigt påstående eftersom bägge parter antog vapenvilan utan avsikten att efterleva den (O'kane 2006, s. 274). Vi anser vidare att själva premissen för detta påstående också är felaktig eftersom den bygger på att båda sidor har tillgång till samma information, vilket är nära på omöjligt i en empirisk kontext. Vidare ställer vi oss också kritiska till RT:s ansats om att parter kan pressas mot en MHS. I vår analys har vi visat på hur fredsplanens närvaro präglades av ett underskott av mandat och legitimitet från de stridande parterna, vilket tycks ha pressat parterna bort från en MHS snarare än mot en (O'kane 2006, s. 279). RT kan därmed sägas brista i sin syn på aktörer som transparenta rationella och vilken inverkan internationell fredlig intervention har.

Ett bärande argument i RT är att MHS och WO är nödvändiga element för att få till stånd en fredsförhandling. Dock pekar våra resultat på att såväl MHS som WO inte existerat i någon större utsträckning samtidigt som fredsförhandlingar uppenbarligen har initierats. Detta i enlighet med vår operationalisering av RM - att initierade fredsförhandlingar innebär att konflikten nått ripeness. En tydlig lucka i Zartmans resonemang har därför uppenbarat sig i vår analys. Vad vi sammanfattningsvis kan säga av detta är att RT är en för generell teori för att kunna tillämpas på konflikter med flera dimensioner än den direkta konfliktlinjen mellan parterna. Med detta menar vi att teorin tar för lite hänsyn till frågor om identitet, multipolära parter och extern intervention som alla kan vara inverkan på en fredsprocess. Samtidigt har RT visat sig kunna förklara exempelvis motiven bakom eskalering och engagemang i konflikten.

Utifrån det svar vi kommit fram till bör man ha i åtanke att uppsatsen endast är på B-nivå. Vi tror att vi hade kommit fram till ett liknande svar, men eventuellt ett mer nyanserat sådant om vi hade haft ett större tidsutrymme. Den tidsavgränsning vi valt är av relevans för vår frågeställning, men detta var under en tid då journalister och annan media inte hade tillträde i landet (Lund 2014, s. 203–205) och den fakta vi tagit del av kan falla kort i att beskriva den faktiska helheten av konflikten. I en vidare tidsram hade vi önskat se mer till uttalanden från respektive sidor samt utföra intervjuer. Då hade vi ytterligare kunnat se till de olika identiteterna och deras

respektive mål. Givet denna tidsbegränsning hade vi även kunnat utveckla våra teoriutvecklande resonemang.

5.1 Förslag på framtida forskning

Möjligheterna är stora för framtida forskning kring RT:s faktiska tillämplighet på fredsförhandlingar. En aspekt som vår uppsats har lyft fram som en lucka i teorin är avsaknaden av identiteters inverkan på parternas agerande i konflikt. Genom att utveckla denna faktor i resonemanget kring vad som kan föranleda MHS skulle teorin kunna bli betydligt mer tillämpbar på just inbördeskrig som ofta innefattar komplexa sociala faktorer som grund för konflikten. Det skulle inte nödvändigtvis leda till en tydligare bild av när en konflikt är ripe eller inte men det skulle bidra med en tydligare operationalisering av förutsättningarna för ripeness. En annan möjlighet till forskning är revideringen av Zartmans grundantaganden att MHS och WO är nödvändiga för att initiera förhandlingar. Såsom vi visat är dessa inte oundgängliga för att konflikten ska definieras som ripe. Återigen kan detta vara ett exempel på hur Zartmans antaganden kräver bättre operationalisering men det pekar likväl på vikten av att göra teorin mer anpassningsbar för att konkret förklara när ripeness uppstår. Slutligen påkallar just fallet Syrien möjligheten att post hoc undersöka under vilket skede konflikten har haft de bästa förutsättningarna för att enligt Zartman kunna leda till fredsförhandlingar. Specifikt Kofi Annans och FN:s närvaro kan undersökas i ett bredare perspektiv för att analysera vilken roll externa aktörer i konflikter spelar för RT. Vad är effekten av extern medling? En push mot eller en push från initieringen av förhandlingar?

6 Referenslista

Primärkällor

UNGA 2012, A/RES/66/253. *The situation in the Syrian Arab Republic.*

UNSC 2012a, S/RES/2042. *Security Council 6751st meeting.*

UNSC 2012b, S/RES/2043. *Security Council 6756th meeting.*

UNSC 2012c, S/PV.6742. *Security Council 6742nd meeting.*

UNSC 2012d, S/PRST/6*. *Statement by the President of the Security Council*

Sekundärkällor

Abu-Nasr, Donna & Emre Peker, 2012. *Syrian Armed Forces Desertion Said to Surge to 60,000.* [Elektronisk] <https://www.bloomberg.com/news/articles/2012-03-15/syria-loses-20-000-troops-as-deserters-flee-turkey-says-1->. Hämtdatum: 2019-05-05.

Adler, Emanuel, 1997. "Seizing the Middle Ground:: Constructivism in World Politics", *European Journal of International Relations*, vol. 3, nr 3, s. 319-363.

Arrow, Kenneth, 1963. *Social Choice and Individual Values*. New Haven: Yale University Press.

BBC, 2015. *Syria: Mapping the conflicts.* [Elektronisk] <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-22798391>. Hämtdatum: 2019-05-15.

Brams, Steven J., 1985. *Superpower Games: Applying Game Theory to Superpower Conflict*. New Haven: Yale University Press. Bueno De Mesquita, Bruno, 1980. "An Expected Utility Theory of International Conflict", *American Political Science Review*, vol. 74, nr 4, s. 917-931.

Charbonneau, Louis, 2012. *Syria conflict now a civil war, U.N. peacekeeping chief says*. [Elektronisk] <https://www.reuters.com/article/us-syria-crisis-un/syria-conflict-now-a-civil-war-u-n-peacekeeping-chief-says-idUSBRE85B1BI20120612>. Hämtdatum: 2019-05-08.

Dupuit, Jules, 1995 [1844]. "De la mesure de l'utilité des travaux publics (1844)", *Revue française d'économie*, vol. 10, nr 2, s. 55-94.

Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5 uppl. Stockholm: Norstedts juridik

Frank, Kevin K., 2015. "Ripeness and the 2008 Djibouti-Eritrea Border Dispute", *Northeast African Studies*, vol. 15, nr 1, s. 113-138.

Ghannam, Mohammad & Rick Gladstone, 2015. "Syria Deaths Hit New High in 2014, Observer Group Says", *The New York Times*, Nyhetsartikel. 2015-01-01.

Global Peace Operations Review, 2013. *Annual Review of Global Peace Operations 2013*. [Elektronisk] <https://peaceoperationsreview.org/category/library/annual-publications/>. Hämtdatum: 2019-05-03.

Green, Donald P., & Ian Shapiro, 1994. *Pathologies of rational choice theory: A critique of applications in political science*. New Haven: Yale University Press

Hinnebusch, Raymond & Zartman, I. William, 2016. "UN Mediation in the Syrian Crisis: From Kofi Annan to Lakhdar Brahimi", International Peace Institute, nr 3.

Human Rights Watch, 2013. *World Report 2012: Syria*, januari 2013. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.hrw.org/world-report/2012/country-chapters/syria>. Hämtdatum: 2019-05-06

Kahneman, Daniel & Amos Tversky, 1979. "Prospect Theory: An Analysis of Decision under Risk", *Econometrica*, vol. 47, nr 2, s. 263-291.

Lederach, John P., 2008. "Cultivating Peace: A Practitioner's View of Deadly Conflict and Negotiation" i John Darby & Roger Mac Ginty (red.) *Contemporary Peacemaking*. London: Palgrave Macmillan, s. 36-44.

- Lister, Charles, 2016. "The Free Syrian Army: A decentralized insurgent brand", The Brookings Project on U.S. Relations with the Islamic World, nr 26, s. 1–40
- Lund, Aron, 2012. "Syrian Jihadism", Swedish Institute of International Affairs UI brief, nr 13, s. 1–50
- Lund, Aron. 2014. *Syrien brinner: hur revolutionen mot Assad blev ett inbördeskrig*. 2 uppl. Stockholm: Silc förlag.
- Lundgren, Magnus 2016. "Mediation in Syria: initiatives, strategies and obstacles, 2011–2016", Contemporary Security Policy, vol 37, nr 2, s. 273–288
- Mancini, Francesco & Jose Vericat, 2016. "Lost in Transition: UN Mediation in Libya, Syria, and Yemen ", International Peace Institute, nr 11.
- Mitchell, Christopher. 1995. *Cutting losses*. Working Paper 9, Institute for Conflict Analysis and Resolution, George Mason University, Fairfax, Va.
- Olson, Mancur, 1965. *The Logic of Collective Action*. Cambridge: Harvard University Press.
- O'kane, Eamonn, 2006. "When Can Conflicts be Resolved? A Critique of Ripeness", *Civil Wars*, vol. 8, nr 3-4, s. 268-284.
- Pruitt, Dean G, 1997. "Ripeness Theory and the Oslo Talks" *International Negotiation*, vol. 2, nr 2, s. 237–250
- Pruitt, Dean G, 2007. 'Readiness theory and the Northern Ireland conflict', *American Behavioral Scientist*, Vol. 50, nr 11, s. 1520–1541
- Pruitt, Dean G, 2015. "The Evolution of Readiness Theory", i Cornelia Nauen & Ursula Hillebrand (red.) *Underpinning Conflict Prevention by International Cooperation* New York: Springer, s.123–128
- Quackenbush, Stephen, 2004. "The Rationality of Rational Choice Theory", *International Interactions*, vol. 30, nr 2, s. 87-107.
- Ramsbotham, Alexander, 2012. "Peacekeeping Mission updates: January–July 2012", *International Peacekeeping*, vol. 19, nr 5, s. 671–676.

Sen, Amartya, 1970. *Collective Choice and Social Welfare*. San Francisco: Holden-Day.

Spector, Bertham. I., 1997. "Negotiation as a Psychological Process", *The Journal of Conflict Resolution*, vol. 21, nr 4 , s. 607- 618.

Spector, Bertham I., 2002. "Negotiation Readiness in the Development Context: Adding Capacity to Ripeness", i W.H Jeong,. (red.) *Approaches to Peacebuilding*. New York: Palgrave Macmillan, s. 80–100

United Nations, 2012. *The United Nations Guidance for Effective Mediation*.

[Elektronisk]

https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/GuidanceEffectiveMediation_UNDPA2012%28english%29_0.pdf. Hämtdatum: 2019-04-25.

Wittman, Donald, 1979. "How a War Ends: A Rational Model Approach", *Journal of Conflict Resolution*, vol. 23, nr 4, s. 743-763.

Yin, R. K, 2014. *Case study research : design and method*. 5 uppl. London: SAGE

Zartman, I. William, 1985. *Ripe For Resolution: Conflict and Intervention in Africa*. New York: Oxford University Press.

Zartman, I. William, 2000. "Ripeness: The Hurting Stalemate and Beyond" i Paul C.Stern och Daniel Druckman (red.) *International Conflict Resolution After the Cold War*. Washington: National Academies Press, s. 225-250.

Zartman, I. William, 2001. "The Timing of Peace Initiatives: Hurting Stalemates and Ripe Moments", *The Global Review of Ethnopolitics*, vol. 1, nr 1, s. 8-18.